

ИЗВЕШТАЈ СА IX СТРУЧНОГ СКУПА „ФИЦЕ СРБИЈА“

29.11. – 1. 12. 2012.

Врњачка Бања, одмаралиште "Променада"

Тема IX стручног скупа била је:

ПРИМЕНА МЕТОДОЛОГИЈЕ "КЊИГЕ ЖИВОТА"

у раду са децом и младима који одрастају у
ванпородичном окружењу

Главна тема деветог Стручног скупа Удружења стручњака за подршку деци и породици "ФИЦЕ Србија" била је везана за едукацију стручних радника, (претежно васпитача), из установа (домови за децу, заводи за васпитање, центри за породични смештај) за примену методологије "Књиге живота" у раду са децом и младима.

На стручном скупу је учествовало 38 стручних радника и руководиоца из 19 институција. Представници четири установе за децу и младе, као и Министарства рада и социјалне политике, и Републичког и Покрајинског Завода за социјалну заштиту нису били у могућности да се одазову на позив и да учествују на стручном скупу.

Организатор скупа (припремни тим "ФИЦЕ Србија") је скуп конципирао као комбинацију дискусионих група, радионичарског рада и презентација.

Целокупан програм реализован је према плану, у три дана.

- ✓ *Одржане су седнице Управног и Надзорног одбора ФИЦЕ Србија*
- ✓ *Размењене су информације и дискутовано је о активностима чланица у периоду између два стручна скупа, (акцент је и овога пута био на досадашњим ефектима трансформације система социјалне заштите)*
- ✓ *Одржан је тренинг за примену методологије "Књиге живота" за децу и младе у установама*
- ✓ *Последњег дана рада одржана је редовна годишња Скупштина удружења на којој су (осим усвајања извештаја о раду, финансијског извештаја и плана рада) донете одлуке које омогућавају да се организација и даље развија.*

Традиционално, првог дана рада одржана је полудневна стручна размена у којој су присутни представници институција известили о збивањима у њиховим установама.

Учесници стручног скупа су у позитивној атмосфери, аутентично исказали посвећеност заштити деце и младих и заинтересованост за размену знања и искустава добре праксе. Сви су испољили забринутост због недовољног броја стручних радника и

тел/ фах+381 11 3448 629
моб: 064 110 2914
e-mail:ficesrbija@sbb.rs Веб страна: www.ficesrbija.rs
Мат. број: 17516035 ПИБ:103216176

недостатка едукација и одговарајућих услова за организовање живота и рада са децом и младима. Наиме, због све већег процента деце и младих са комбинованим сметњама, са поремећајима у понашању и другим сметњама у свакодневном раду присутни су високи безбедносни ризици.

Трансформација система социјалне заштите у Србији још увек траје. Нису све установе до краја профилисане, тј. трансформисане. Нове услуге су делимично успостављене, отежани су услови рада, промењене су карактеристике корисника на смештају.

Иако формално није смањен број запослених, евидентно је да се са постојећим кадровима у већини установа не може до краја професионално одговорити на измењене потребе смештене популације деце и младих.

Иако је ресорно Министарство оранизовало више обавезних и опционих едукација за запослене у центрима за социјални рад и установама за децу и младе (Домови за децу без родитељског старања, Домови за децу са посебним потребама, Заводи за васпитање) стручним радницима недостају, како ресурси за пружање адекватних услуга, тако и компетенције за решавање битно усложених проблема које имају деца која тренутно бораве у домовима.

Код чланица „ФИЦЕ Србија“ из центара за социјални рад и даље је евидентан интензиван процес реформе кроз увођење нових методологија и стручних поступака, тј. новог система организације рада и његовог перманентног усклађивања и унапређивања.

У домовима за децу сада борави процентуално веома висок број деце са поремећајима понашања, психијатријским и комбинованим сметњама, деца у сукобу са законом, деца са изреченим васпитним мерама... У установама је смањен број деце, популација је екстремно хетерогена (установе су понекад принуђене да на истом месту збрињавају категорије корисника за које је потребан дијаметрално супротан приступ у раду). Неки од програма рада који су се развили као пројекти су се "угасили", јер се у "социјалној заштити у овом тренутку не може говорити о самоодрживости услуга..."

Још увек нису у праксу уведени стандарди и нормативи услуга и стручног рада. Проблем представља и чињеница да предложени стандарди суштински не омогућавају ни минимум процеса, а камоли квалитетан стручни рад, о чему је известило више присутних.

Другог дана рада Стручног скупа, Алма Беземер, холандски тренер за примену методологије "Књиге живота", реализовала је једнодневну обуку са циљем да се 24 стручна радника из 19 институција упозна са методологијом и да стекне компетенције за њену примену у директном раду са децом и младима. Донатор тренинга, материјала и

тел/ фак+381 11 3448 629
моб: 064 110 2914
e-mail:ficesrbija@sbb.rs Веб страна: www.ficesrbija.rs
Мат. број: 17516035 ПИБ:103216176

свих других активности везаних за реализацију трансфера знања је холандска организација "LIFE BOOK FOR YOUTH".

Идеја да традиционално годишње окупљање стручњака из установа за децу и младе, као и завода и центара за социјални рад које су чланице Удружења, буде фокусирано на нову методологију у раду, произашла је из тежње да се обогате програмски садржаји рада у институцијама. "Књига живота", која је заснована на снагама, а не дефицитима обезбеђује могућност деци и младима да реконструишу и повежу своја **позитивна искуства** и на тај начин доприноси јачању њиховог самопоштовања и резилијенци, што битно утиче на квалитет њиховог будућег живота. Методологија "Књиге живота" обезбеђује и пуну партиципацију деце и младих, као и поштовање њиховог личног интегритета и достојанства.

У процесу евалуације обуке полазници су показали да су препознали квалитете "Књиге живота" и исказали спремност да је примене у свакодневном раду, јер она у великој мери може да допринесе побољшању квалитета садржаја рада у институцијама, а посредно и заштите најбољег интереса деце и младих.

Другог радног дана Стручног скупа, паралелно са тренингом, за присутне руководиоце планиран је тематски скуп у трајању од три часа **"Развој професионалних компетенција запослених у заштити деце и младих која одрастају у ванпородичном окружењу"** (*-примена акредитованих програма обуке у пракси - потреба за додатном едукацијом запослених - утицај промене функције установе (у мрежи) на потребе за редефинисањем кадрова - остале теме по избору*)

На почетку рада присутни директори су изразили сагласност да је тема веома важна и да је подизање професионалних компетенција запослених од изузетног значаја у актуелној пракси, али дискусија је одмах кренула на спорне тачке функционисања институција за децу и младе и модератор скупа је дао приоритет теми која се показала као приоритет. Део чланица ФИЦЕ Србија је у процесу трансформације преузело децу са тешким застојима у развоју, те се дискутовало о могућностима утицаја на израду стандарда у складу са првим искуствима у практичном раду са овом популацијом. Дискусија се проширила на нормативе рада у породичном смештају (број породица по саветнику), а један део чланица је желео да представи значај примене нових услуга у оквиру својих институција. Овај тематски скуп руководиоца је резултирао одлуком да се доносиоцима одлука упути писмо са предлозима и иницијативама везаним за унапређење рада са децом и младима.

Последњег дана рада деветог Стручног скупа одржана је Скупштина Удружења¹. Скуп је претходно евалуиран, а формулисани су и Закључци који ће бити прослеђени

¹ Закључци са стручног скупа у форми дописа упућених Министарству и покрајинском Секретаријату, као и Записник са Скупштине Удружења, саставни су део овог извештаја

Удружење стручњака за подршку деци и породици „ФИЦЕ Србија“,
Ул. Др.Ивана Рибара 168, Београд, Србија

тел/ фах+381 11 3448 629
моб: 064 110 2914
е-mail:ficesrbija@sbb.rs Веб страна: www.ficesrbija.rs
Мат. број: 17516035 ПИБ:103216176

Министарству рада, запошљавања и социјалне политике у Београду, као и Покрајинском секретаријату за здравство, социјалну политику и демографију у Новом Саду.

На скупштини ФИЦЕ Србија усвојен је Записник са прошлогодишње скупштине, Извештај о раду и финансисјки извештај о раду Удружења за 2012. и План рада за 2013. годину. Скупштина се сагласила са предлогом "Дечијег села" из Сремске Каменице, да се између две скупштине одржи најмање још једна стручна размена чланица, где би они били домаћини (пролеће 2013).

Како су готово све чланице током дискусије исказале потребу да у својим срединама израде и реализују мале, средње, па и велике пројектне активности, представник Градског центра за социјални рад из Београда дао је предлог да се за ове потребе припреме квалитетне презентације и организује донаторска конференција, са циљем прикупљања средстава и промоцију потребе деце и младих у ванпородичном васпитању. Предлог је усвојен.

Оцењујући овогодишњи, девети по реду, стручни скуп ФИЦЕ Србија, присутни су (како је показала евалуација скупа) изразили задовољство атмосфером и односом према чланицама, као и квалитетом презентованог програма. Председница Удружења је напоменула две значајне активности у 2013. години и позвала чланице да узму активно учешће у њима. Ради се о Међународном конгресу FICE International, који се одржава у Берну, у Швајцарској од 8. до 12. Октобра 2013. Са темом "Путеви до инклузије"и обележавању десет година рада ФИЦЕ Србија. Свечаност поводом овог јубилеја најављена је за 30 октобар 2013. када ће се у Београду одржати и европска конференција Мреже организација које имплементирају модел Породичне конференције.